

Efterretninger
om
Kong Friderik den Tredie
og
de mærkværdigste
i
Danmark og Norge
under hans Regjering
indtrufne Begivenheder.

Ved
R. Nyerup

Kjøbenhavn.
Trykt i Thieles Bogtrykkerie.
1817.

(uddrag af side 112-120)

September.

Den 3die September foretoges atter et Udfald med 500 Mand*), under Anførelse af Oberste Mogens Krag. De Svenske trak sig tilbage, og lokkede derved de Danske til at vove sig længere og længere ud fra Voldene indtil de paa een Gang pludselig seer Fienden, som laa i Baghold, styrtede frem med langt overlegen Magt. Krag maatte da i Hast skynde sig tilbage, og led et ikke ubetydeligt Tab. Tvende af hans Capitainer, Urne og Bremer, vare dødelig saarede. Kongen stod under denne hele Affaire paa Vestervold, udsat for de

*) Pufendorf's "quingvaginta" pag. 480 er en Trykfejl for "vingenti."

September.

Den 3die September foretoges atter et Udfald med 500 Mand, under Anførelse af Oberste Mogens Krag. De Svenske trak sig tilbage, og lokkede derved de Danske til at vove sig længere og længere ud fra Voldene indtil de paa én Gang pludselig seer Fienden, som laa i Baghold, styrtede frem med langt overlegen Magt. Krag maatte i Hast da skynde sig tilbage, og led et ikke ubetydeligt Tab. Tvende af hans Capitainer, Urne og Bremer, vare dødeligt saarede. Kongen stod under hele denne Affaire paa Vestervold, udsat for de ...

113

fiendtlige Kugler, som susede om hans Ører. En Oberst, navnlig Kaj Lange, der kom til at staa paa det Sted, Kongen nylig havde forladt, blev skudt. Ogsaa blev i Kongens Tilstedeværelse samme Gang Johan Rens, Søn af en Capitain ved Borgerkabet, truffet i Halsen af en giftig Kugle, hvoraf han Dagen derpaa døde. (S. Ny Danske Magazin, III. 58).

Vi hørte ovenfor ved det store Udfald, at Norbaggerne ikke lidet udmærkede sig ved deres Raskhed og Tapperhed. Der var endnu, foruden dem, Militaire af et andet Folkefærd indenfor Kjøbenhavns Volde, som ogsaa signaliserede sig. Det var Gyngerne, som det heder om i Wallensbechs Diarium under 4de September.

Klaumands Urtegaard opbrænder
Af den Ild i Gyngens Hænder*).

Raadmand Verner Klaumands Have var beliggende uden Østerport nærvæd Vartov eller ongefær der hvor nu Clasens Have er. Da forresten Tertens Ord falde vel korte og dunkle, og man

*) Hjøring i Lejerskrantsen, uden at nævne Gyngerne, omtaler under 4de September Sagen saaledes: Hidtil havde Klaumands Have været holden; men Svensken gik idelig derudi, og hentebe deraf afslilig Brugt; nu paa denne Dag skal vore Folk fra Byen Ild i den, at den opbrændte.

... fiendtlige Kugler, som susede om Hans Ører. En Oberst, navnlig Kaj Lange, der kom til at staa paa det Sted, Kongen nylig havde forladt, blev skudt. Ogsaa blev i Kongens Tilstedeværelse samme Gang Johan Rens, Søn af en Captain ved Borgerkabet, truffet i Halsen af en giftig Kugle, hvoraf han Dagen derpaa døde.

Vi hørte ovenfor ved det store Udfald, at Norbaggerne ikke lidet udmærkede sig ved deres Raskhed og Tapperhed. Der var endnu, foruden dem, Militaire af et andet Folkefærd indenfor Kjøbenhavns Volde, som ogsaa signaliserede sig. Det var Gyngerne, som det heder om i Wallensbechs Diarium (dagbog, Red.) under 4de September.

Klaumands Urtegaard opbrænder
Af den Ild i Gyngens Hænder

Raadmand Verner Klaumands Have var beliggende uden Østerport nærvæd Vartov eller ongefær der hvor nu Clasens Have er. Da for resten Tertens Ord falde vel korte og dunkle, og man

...

nok kunde ønske at vide hvem "Gyngen" er, vil jeg hidsette Bjerings vidtløftige og Wallensbechs Dunkelhed oplysende Commentar. "Uagtet de Belejrede havde bestræbt sig for at faae gjort ryddeligt i Forstæderne, at faae Murene nedbrudte, Træerne omhuggede og Haverne raserte, var der dog en Plads som de ikke saa let kunde blive færdige med. Det var udenfor Østerport, hvor Jordsmonnet var ophøjet, og nogle Bakker og Dæmninger laae iveau, som hindrede Skytsprammene fra at fyre med den tilsigtede Virkning. Naar man vilde jævne den Plads, udsatte man sig for Fiendens Kugler fra Batterierne paa Vartov, og den var beliggende saa langt fra Voldene, at man var udsat for let at kunne blive afskaaren. Desuagtet raatog Gyngerne sig dette farlige Hverv, tændte Husene i Brand og jævnedes Pladsen. — Denne krigeriske Folkefærd har sin Hjemstavn i Bleking, som grænser til Skaane (skal være Skaane, Red.). Man skulde troe dem nedstamme fra Schytherne, da de, ligesom hine, fra Barnsben lære at skyde tilmaals, og deres Mødre endog ved at nægte dem Maden, nødte dem til uophørlig at øve sig, saa de tilsidst opnaaede den Færdighed at kunne ramme Alt hvad de sigte efter. Denne Færdighed kostede Generallieutenant Grev Jacob de la Gardie Livet; thi da han engang red og recognoscerte Byens Fæstningsværker, sigtede en Gyngede paa ham og tog ham ...

... nok kunde ønske at vide hvem "Gyngen" er, vil jeg hidsette Bjerings vidtløftige og Wallensbechs Dunkelhed oplysende Commentar. "Uagtet de Belejrede havde bestræbt sig paa at faae gjort ryddeligt i Forstæderne, at faae Murene nedbrudte, Træerne omhuggede og Haverne raserte, var der dog en Plads, som de ikke saa let kunde blive færdige med. Det var udenfor Østerport, hvor Jordsmonnet var ophøjet, og nogle Bakker og Dæmninger laae iveau, som hindrede Skytsprammene fra at fyre med den tilsigtede Virkning. Naar man vilde jævne den Plads, udsatte man sig for Fiendens Kugler fra Batterierne paa Vartov, og den var beliggende saa langt fra Voldene, at man var udsat for let at kunne blive afskaaren. Desuagtet paatog Gyngerne sig dette farlige Hverv, tændte Husene i Brand og jævnedes Pladsen. — Denne krigeriske Folkefærd har sin Hjemstavn i Bleking, som grænser til Skaane (skal være Skaane, Red.). Man skulde troe dem nedstamme fra Schytherne, da de, ligesom hine, fra Barnsben lære at skyde tilmaals, og deres Mødre endog ved at nægte dem Maden, nødte dem til uophørlig at øve sig, saa de tilsidst opnaaede den Færdighed at kunne ramme Alt hvad de sigte efter. Denne Færdighed kostede Generallieutenant Grev Jacob de la Gardie Livet; thi da han engang red og recognoscerte Byens Fæstningsværker, sigtede en Gyngede paa ham og tog ham ...

vis"). Ligeledes gik det en Baron Khevenhüller. Han red udenfor Byen nok saa strunk paa sin høje Hest, troende sig sikker udenfor Skuds-Vide; men en Gyngede lægger an paa ham og dræber ham paa stedet. — En Trop af disse Gyngeder udgjorde Kong Frideriks Livvagt; saa betroede vare de, da de foruden deres Krigerfærdighed fra Arildstid har været berømte for deres Troskab og Hengivenhed til Kongen. Det dem nyligt paalagte svenske Aag var dem utaaløseligt. Da de ikke har kunnet rive sig løs fra saa overvældende en Magt, flokke de sig, af Had til Slaveriet, sammen i Hobe, og viste sig snart paa aaben Mark, snart skjulte de sig i Skove og Krat, hvorfra de lurede paa de Rejsende. Forfulgtes de af Fiender, reddede de sig ved Smuthuller, og forsvarte sig snart ved hjælp af snævre Passer og snart ved høje Fjelde. Disse af Naturen barske og al tvang hadende bleve endnu mere ophidsede af Partigjængerens Svend Poulsen. Forstod nogen at electrificere en Folkevrimmel og sætte Alt i Fyr og Flamme, saa var det ham. Han var uførtroden i at udsponere enhver Lejlighed, som i ...

... vist. Ligeledes gik det en Baron Khevenhüller. Han red udenfor Byen nok saa strunk paa sin høje Hest, troende sig sikker udenfor Skuds-vide; men en Gyngede lægger an paa ham og dræber ham paa stedet. — en Trop af disse Gyngeder udgjorde Kong Frideriks Livvagt; saa betroede var de, da de foruden deres Krigerfærdighed fra Arildstid har været berømte for deres Troskab og Hengivenhed til Kongen. Det dem nyligt paalagte svenske Aag var dem utaaløseligt. Da de ikke har kunnet rive sig løs fra saa overvældende en Magt, flokke de sig, af Had til Slaveriet, sammen i Hobe, og viste sig snart paa aaben Mark, snart skjulte de sig i Skove og Krat, hvorfra de lurede paa de Rejsende. Forfulgtes de af Fiender, reddede de sig ved Smuthuller, og forsvarte sig snart ved hjælp af snævre Passer og snart ved høje Fjelde. Disse af Naturen barske og al tvang hadende bleve endnu mere ophidsede af Partigjængerens Svend Poulsen. Forstod nogen at electrificere en Folkevrimmel og sætte Alt i Fyr og Flamme, saa var det ham. Han var uførtroden i at udsponere enhver Lejlighed, som i ...

Denne bjeringske Beretning om J. de la Gardies Dødsmaade stemmer ikke overens med hvad her seran S. 201 efter Pufendorf er bleven anført. Hovring i de Leierfrants, Arkiv F 2, omtaler begge de forfjeldte Beretninger, og efter ham har Pufendorf Ret.

Fiendens Lejr med den helligste Mine af Verden, hørte hvad Anslag man havde for, og saa, naar han kom til sine Kammerater igjen, strax parat at tage mod Fienden fra hvad Kant han end viste sig. — Da Kjøbenhavns Belejring tog sin Begyndelse, betjente han sig her af samme Krigslist, og voldte de Svenske adskillige Tab; især var han heldig i at overfalde Provianttransporter og at nøde dem der havde plyndret til igjen at overlade ham det gjorte Bytte. At det i Grunden var et Røverhaandværk, vil jeg ikke saa lige fragaae; men Overfald og Krigstilstand retfærdiggjør ethvert Middel og ethvert Paafund, hvorved man kan tilføje Fienden Skade og Afbræk.

Ved dette af Bjering anførte Sted blive et Par Ord at tilføje: a) om Gyngerne; b) om Svend Poulsen.

Bjering sætter Giønge Herred i Bleking, men det ligger i Skaane, og er dets nordligste Egegrændsende mod Østen til Bleking, mod Nord til Smaaland. Det hører nu til Christianstads Lehn, og Indvaanerne, som beboe et bjergagtigt, med Skov, Moser og Kjær opfyldt Land, roser Linné i sin Skaanske Rejse som de stærkeste raskeste og muntreste af alle Skaaninger.

I Krigene mellem Rigerne har de ofte haft Lejlighed til at udmærke sig. I den nærværende nævnes de i adskillige Documenter; f. Ex. under

... Fiendens Lejr med den helligste Mine af Verden, hørte hvad Anslag man havde for, og saa, naar han kom til sine Kammerater igjen, strax parat at tage mod Fienden fra hvad Kant han end viste sig. — Da Kjøbenhavns Belejring tog sin Begyndelse, betjente han sig her af samme Krigslist, og voldte de Svenske adskillige Tab; især var han heldig i at overfalde Provianttransporter og at nøde dem der havde plyndret til igjen at overlade ham det gjorte Bytte. At det i Grunden var et Røverhaandværk, vil jeg ikke saa lige fragaae; men Overfald og Krigstilstand retfærdiggjør ethvert Middel og ethvert Paafund, hvorved man kan tilføje Fienden Skade og Afbræk.

Ved dette af Bjering anførte Sted blive et Par Ord at tilføje:

a) om Gyngerne;

b) om Svend Poulsen.

Bjering sætter Giønge Herred i Bleking, men det ligger i Skaane, og er dets nordligste Egn, grænsende mod Østen til Bleking, mod Norden til Smaaland. Det hører nu til Christianstads Lehn, og Indvaanerne, som beboe et bjergagtigt, med Skov, Moser og Kjær opfyldt Land, roser Linné i sin Skaanske Rejse som de stærkeste raskeste og muntreste af alle Skaaninger.

I Krigene mellem Rigerne har de ofte haft Lejlighed til at udmærke sig. I den nærværende nævnes de i adskillige Documenter; f. Ex. under ...

6te October 1657, da den ovennævnte Capitain Niels Rosenkrants, som selv var en Skaaning, fik Ordre, at han med sine underhavende Gynger-dragoner skulde forfølge sig til Kongen, hvis Hovedkvarter da var i Snedstrup Præstegaard i Halland. 1658 den 18de Martii fik Rosenkrants Skrivelse, at Kongen var tilfreds med, at han under sit Compagnie antog de af de Gynger, som i Fæstningen Nakskov ere blevene fangne og fra de Svenske overløbe, og begjære Tjeneste.

Hvad Svend Poulsen angaaer, da omtales han af Pufendorf S. 336 som Hovedmand for en Røverbande, der i Julii Maaned 1657 havde haft sit Tilhold paa Grændsen mellem Skaane og Halland, men var bleven overvunden og forjaget af Grev G. O. Stenbuk. Derpaa see vi ham 1658 den 3die Martii i Sjælland, under hvilket Datum i de Sjællandske Tegnelser forekommer et Brev til Rigens Hovmester af følgende Indhold: "Eftersom Vi komme i Forfaring, at Svend Poulsens Dragoner skal være overkomne til Vort Land Sjælland, da eragte Vi bedst udi disse Tider, da Landet er udplyndret, at de aftakkes; thi have I med bemeldte Svend Poulsen at handle, at han lader dem gaae fra hverandre, saa Enhver kan søge Tjeneste her i Landet som de bedst kan. Hvad bemeldte Svend Poulsen er angaaende, kan I hannem om Vor Kongl. Naade for gjorte Tjeneste

... 6te October 1657, da den ovennævnte Capitain Niels Rosenkrants, som selv var en Skaaning, fik Ordre, at han med sine Underhavende Gynger-dragoner skulde forfølge sig til Kongen, hvis Hovedkvarter da var i Snedstrup Præstegaard i Halland. 1658 den 18de Martii fik Rosenkrants Skrivelse, at Kongen var tilfreds med, at han under sit Compagnie antog de af de Gynger, som i Fæstningen Nakskov ere blevene fangne og fra de Svenske overløbe, og begjære Tjeneste.

Hvad Svend Poulsen angaar, da omtales han af Pufendorf S. 336 som Hovedmand for en Røverbande, der i Julii Maaned 1657 havde haft sit Tilhold paa Grænsen mellem Skaane og Halland, men var bleven overvunden og forjaget af Grev G. O. Stenbuk. Derpaa see vi ham 1658 den 3die Martii i Sjælland, under hvilken Datum i de Sjællandske Tegnelser forekommer et Brev til Rigens Hovmester af følgende Indhold: "Eftersom Vi komme i Forfaring, at Svend Poulsens Dragoner skal være overkomne til vort Land Sjælland, da eragte Vi bedst udi disse Tider, da Landet er udplyndret, at de aftakkes; thi have I med bemeldte Svend Poulsen at handle, at han lader dem gaae fra hverandre, saa Enhver kan søge Tjeneste her i Landet som de bedst kan. Hvad bemeldte Svend Poulsen er angaaende, kan I hannem om Vor Kongl. Naade for gjorte Tjeneste ...

forfikkre, naar nogen Lejlighed dertil gives, eller han derom anholder." Derpaa varede det ikke længere end til den 22de August samme Aar, da fik Svend Poulsen følgende Kongl. Løfte, at han ikke alene saasnart Gud giver bedre Tilstand skal blive betalt Resten af hans Fordring hos Kronen for gjorte Tjeneste, men og tilbørligen werde recompenseret og aflagt, og dersom han udi Landets Tjeneste bliver skudt og omkommet, da vilde Kongen sørge for hans Hustru og Børn deres Livstid.

Ganske uventet finder jeg nu den gode Rinaldo Rinaldini igjen paa et Sted, hvor jeg mindst havde ventet ham. Det er i en utrykt Beskrivelse over Jungshoveds Sogn i Sjælland af Hr. P. D. Faber, forhen Sognepræst sammesteds, den Forfatteren har været af den Godhed at laane mig. Heri gives følgende Underretning. Jungshoved Slot beboedes i Krigsaarene 1658-59 af Fru Else Parsberg. Hun var en behjertet Dame som modstod de svenske Strejfpartier saa længe hun kunde, og lukkede sin Borg for dem. Men ved idelig Skydning fra Kirkegaarden maatte Slottet endelig give sig, og Fru Else — som Bønderne kaldte hende — nødsages til at modtage svenske Indquartering. Svend Paulsen, en ifølge Traditionen i Snesere boende Bonde, vovede Alt for at befrie sit Herkøb for disse ubudne Gæster. Daglig hørtes om smaa Fægtninger, hvori Svend ...

... forsikre, at naar nogen Lejlighed dertil gives, eller han derom anholder." Derpaa varede det ikke længere end til den 22de August samme Aar, da fik Svend Poulsen følgende Kongl. Løfte, at han ikke alene saasnart Gud giver bedre Tilstand skal blive betalt Resten af hans Fordring hos Kronen for gjorte Tjeneste, men og tilbørligen werde recompenseret og aflagt, og dersom han udi Landets Tjeneste bliver skudt og omkommet, da vilde Kongen sørge for hans Hustru og Børn deres Livstid.

Ganske uventet finder jeg nu den gode Rinaldo Rinaldini igjen paa et Sted, hvor jeg mindst havde ventet ham. Det er i en utrykt Beskrivelse over Jungshoved Sogn i Sjælland af Hr. P. D. Faber, forhen Sognepræst sammesteds, den Forfatter har været af den Godhed at laane mig. Heri gives følgende Underretning. Jungshoved Slot beboedes i Krigsaarene 1658-59 af Fru Else Parsberg. Hun var en behjertet Dame som modstod de svenske Strejfpartier saa længe hun kunde, og lukkede sin Borg for dem. Med ved idelig Skydning fra Kirkegaarden maatte Slottet endelig give sig, og Fru Else — som Bønderne kaldte hende — nødsages til at modtage svensk Indquartering. Svend Paulsen, en ifølge Traditionen i Snesere boende Bonde, vovede alt for at befri sit Herskab for disse ubudne Gæster. Daglig hørtes om smaa Fægtninger, hvori Svend ...

Poulsen altid havde Del. Han havde usjagtig Kundskab om Egnen, som bestod af uigjennemtrængelige Skove og dybe Moradser. Han var en formuende Mand, havde altid Noget at sælge og som derved blandt de Svenske, der ogsaa solgte ham en Del af hvad de plyndrede. Hos ham drak man godt gammelt Æl, og han havde ofte Anledning til at blive underrettet om de Svenskes Planer, hvilken Kundskab han godt vidste at føre sig tilnytte. Han tog tidt sin Tilflugt til Forklædning. Som Degn, Bissekræmmer, Tigger, ja som halt Tiggerkjærling var han alle vegne for at spejde. Hurtig var han derpaa hos sine tro Staldbrødre, og enkelte eller hobevis til Plyndring udsendte Svende, maatte uophørlig bide i Græsset. Endnu findes Benrader i Sandbanker og Moradser, og man vil paastaae, disse have tilhørt de Svenske, som ved Svend Poulsen og hans Mænd sendtes ud af Verden. Den paa Jungshoved Slot indquarterede svenske Oberst blev til sidst saa forbitret, at han satte en Pris paa hans Hoved. En Aftenstund da denne Oberst stod i Vinduet saa kugle flyvende og saae ud, kom en kugle flyvende igjennem hans Hoved og et Gevær pladskede i Graven. Der skete Alarm. De i Borgegaarden og nærliggende Huse værende svenske Soldater stimlede sammen. En Soldat i svensk Mondering, der sagde han var sendt som Ordonants fra Alleslev, ...

... Poulsen altid havde Del. Han havde nøjagtig Kundskab paa Egnen, som bestod af uigjennemtrængelige Skove og dybe Moradser. Han var en formuende Mand, havde altid Noget at sælge og som derved blandt de Svenske, der ogsaa solgte ham en Del af hvad de plyndrede. Hos ham drak man godt gammelt Æl, og han havde ofte Anledning til at blive underrettet om de Svenskes Planer, hvilken Kundskab han godt vidste at føre sig tilnytte. Han tog tidt sin Tilflugt til Forklædning. Som Degn, Bissekræmmer, Tigger, ja som halt Tiggerkjærling var han alle vegne for at spejde. Hurtig var han derpaa hos sine Staldbrødre, og enkelte eller hobevis til Plyndring udsendte Svende, maatte uophørlig bide i Græsset. Endnu findes Benrader i Sandbanker og Moradser, og man vil paastaae, disse have tilhørt de Svenske, som ved Svend Poulsen og hans Mænd sendtes ud af Verden. Den paa Jungshoved Slot indquarterede svenske Oberst blev til sidst saa forbitret, at han satte en Pris paa hans Hoved. En Aftenstund da denne Oberst stod i Vinduet paa Slottet og saae ud, kom en kugle flyvende igjennem hans Hoved og et Gevær pladskede i Graven. Der skete Alarm. De i Borgegaarden og nærliggende Huse værende svenske Soldater stimlede sammen. En Soldat i svensk Mondering, der sagde han var sendt som Ordonants fra Alleslev, ...

lev, forklarede at han havde seet en Bevæbnet løbe over Broen ad Oremands Gaard. Et Partie af Soldaterne fra Jungshoved drog afsted efter ham, og denne Ordonants var deres Vejviser. Han ledte dem ind i Oremandsgaardens Skove, hvor han havde sin Bande liggende paa Lur.

Efter Krigen fik Svend Poulsen i Aaret 1666 sig Lundbygaard Gods i Vordingborg Amt af Regjeringen tilskjødet for 1303 Rdl. og 3 Mk. Hvilket Skjøde i Tingprotocollen er indført. Saavidt Faber. — Og endes hermed denne Paragraph om Gyngerne og Svend Poulsen.

... forklarede at han havde seet en Bevæbnet løbe over Broen ad Oremands Gaard. Et Partie af Soldaterne paa Jungshoved drog afsted efter ham, og denne Ordonants var deres Vejviser. Han ledte dem ind i Oremandsgaardens Skove, hvor han havde sin Bande liggende paa Lur.

Efter Krigen fik Svend Poulsen i Aaret 1666 sig Lundbygaard Gods i Vordingborg Amt af Regjeringen tilskjødet for 1303 Rdl. og 3 Mk. Hvilket Skjøde i Tingprotocollen er indført. Saavidt Faber. —

Og endes hermed denne Paragraph om Gyngerne og Svend Poulsen.

Bogens forfatter R.Nyerup henviser flere steder til **Pufendorf**, som i https://denstoredanske.lex.dk/Samuel_von_Pufendorf beskrives således:

Samuel von Pufendorf, 8.1.1632 - 26.10.1694, tysk jurist og hovedskikkelse i den ældre naturretsskole. Han skrev sit første større værk, *Elementorum iurisprudentiae universalis libri duo* (To bøger om den universelle rets grundelementer), mens han var fange i Kuppet i København, hvor han var indsat som tilknyttet det svenske gesandtskab, under det svenske angreb på Danmark i 1658.

Pufendorf var professor i naturret ved universitetet i Heidelberg og skrev et værk om Det Tyske Riges forfatning i 1667. Samme år blev han professor ved det nygrundlagte universitet i Lund. Her udsendte han i 1672 sit naturretlige hovedværk, *De iure naturae et gentium libri octo* (Om natur- og folkeretten i otte bind), som året efter udkom i en kortere populær udgave, der blev oversat til flere sprog, bl.a. dansk. Fra Lund kaldtes Pufendorf til Stockholm som kongelig svensk historiograf og forfattede i den egenskab en række værker om svensk historie, herunder om krigen mod Danmark. I 1688 blev han hofhistoriograf i Berlin.

Pufendorfs naturretssystem fik stor betydning for Ludvig Holberg, hvis naturret ligesom Pufendorfs er inddelt i pligter mod Gud, mod sig selv og mod andre mennesker. Ifølge Pufendorf var menneskene sociale væsener, som var forpligtet til at understøtte hinanden. Et vigtigt grundlag for gensidige forpligtelser var kontrakter, der spiller en central rolle i Pufendorfs værker.

https://en.wikipedia.org/wiki/Samuel_von_Pufendorf skriver bla.:

I sine historiske værker skrev Pufendorf i en meget tør stil, men han bekendte sig til stor respekt for sandheden og trak generelt fra arkivkilder. Men hans historiske værker var stærkt pro-svenske, og han støttede påstanden at det østlige Danmark oprindeligt var svensk. Da Danmark i 1658 blev tvunget til at afstå de østlige provinser i Skåne, Halland og Blekinge (plus nogle norske områder) til Sverige, forsvarede Pufendorf denne flytning og insisterede på, at disse provinser blev "genforenet" med Sverige og at de skånske provinser altid havde tilhørt "Götaland". Han skrev, at "Sveriges gamle grænser er blevet helbredt igen".

Biografien om Samuel Freiherr von Pufendorf oplyser bla., at han blev adlet kort før sin død i 1694, hvor han fik titel af Baron (= Freiherr) (af den svenske konge Karl XI).

Følgende kan oplyses om Nyerups kilde **Bjering (Bering)**:

[https://da.wikipedia.org/wiki/Vitus_Bering_\(digter\)](https://da.wikipedia.org/wiki/Vitus_Bering_(digter))

Født den 6.10.1617, død den 20.5.1677. Grandonkel til søfareren Vitus Bering.

Vitus Pedersen Bering var fra 1650 kongelig historiograf. I 1650 blev han også professor i historie ved Sorø Akademi efter en kort overgang i 1650 at have været professor i poesi ved Københavns Universitet. Stillingen ved Sorø Akademi forlod han dog allerede 1651. Bering ejede landstedet Christiansholm ved Klampenborg.

<https://www.olhus.dk/getperson.php?personID=143135&tree=tree1> skriver bla. om Vitus Bering:

Krigen med Sverige og Skaanes Afstaaelse i den ulykkelige Roskildefred gjorde Bering til svensk Undersaat. Da Kong Carl Gustav i Marts 1658 opholdt sig i Lund, boede han under Tag med Bering paa Lundegaard. Værtens urbane Væsen og Lærdom maa have tildraget sig den høje Gjæsts Opmærksomhed, siden han tilbød ham at blive kgl. svensk Historiograf. Det var jo et fristende Tilbud, men Bering veg dog tilbage for Tanken om mulig at faa den Opgave at skildre sit Fædrelands

Ydmygelse. Kunde hans Hverv derimod blive indskrænket til at fremstille andre Partier af Sveriges Historie, og den svenske Konge vilde tillægge ham fornødent Underhold, da var han ikke tilbøjelig til at træde i den Herres Tjeneste, hvem Krigslykken havde tilsmilet. Da han imidlertid efter Freden 1660 var saa heldig at faa Biskop Vinstrup i Lund til at købe sin Gaard Lundegaard, betænkte han sig ikke paa at sige Skaane Farvel, skjønt Carl Gustav 1658 havde tillagt ham et Kanonikat og et Vikariat i Lund.

I Danmark modtog man ham med Glæde, og han fik strax en Plads i den nye Forvaltning, der skulde afløse den ældre Regeringsform, i det han nemlig allerede i Nov. 1660 blev Medlem af Skatkammerkollegiet og nogen Tid efter tillige Assessor i Højesteret. Ved Siden af disse høje Embedsstillinger beholdt han sit Hverv som kgl. Historieskriver, og med Digtekunsten syslede han ikke mindre flittig end tidligere, om han end indskrænkede sig til Lejlighedsdigte. I historisk Henseende stilledes der ham efterhaanden forskjellige Opgaver, saasom en almindelig Skildring af Folkets og Rigets Historie fra de ældste Tider, Christian IV's Historie samt endelig den allernyeste Tids Begivenheder, saasom Kjøbenhavns Belejring og Enevældens Indførelse. Men skjønt han vistnok efterhaanden tog de forskjellige Opgaver op og arbejdede paa deres Løsning, gik det dog sent fra Haanden, dels fordi de næppe alle interesserede ham, dels fordi han var optagen af meget andet, og endelig fordi han stillede saa store Krav til Form og Fremstilling, at Arbejdet nødvendig maatte skride langsomt frem. Af BERINGs betydeligere Skrifter udkom i hans Levetid egentlig kun et psejdonymt publicistisk Indlæg: «Orosii Annilonis dissertatio de bello Dano-Anglico» (1667). Men store Forventninger knyttede sig til, hvad han havde under Hænder, og Christian V, der yndede ham ikke mindre, end Frederik III havde gjort, skjænkede ham en Landejendom i Nærheden af Kjøbenhavn, for at han uforstyrret af Hovedstadens Selskabsliv kunde i Ro føre sine historiske Arbejder til Ende. Men efter nogen Tids Svagelighed døde han 20. Maj 1675, uden at Maalet var naaet. -- Senere udkom dog hans latinske Skildring af Kjøbenhavns Belejring («Obsidio Hafniensis», 1676) og efter mange Fataliteter endelig ogsaa hans Hovedværk, «Florus Danicus» (Odense 1698, Fol.), en i stilistisk Henseende glimrende, men historisk Henseende ikke videre betydningsfuld Skildring af den danske Historie fra de ældste Tider indtil Christoffer af Bajerns Død.